

11. Rutyns'kny M. Y. Turystychnyy kompleks Karpats'koho rehionu Ukrayiny: Monohrafiya / M. Y. Rutyns'kyy, O. V. Stetsyuk. – Chernivtsi: Knyhy-XXI. 2008. – 440 s.

10. Правові і методологічні аспекти сільського та інших немасових видів туризму: *Метод. посібник. Вид. 2.* / Ю. В. Зінько. В. П. Васильєв, П. А. Горішевський. М. Й. Рутинський. – Одеса, 2009. – 82 с.

11. Рутинський М. Й. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: *Монографія* / М. Й. Рутинський, О. В. Стецюк. – Чернівці: Книги-XXI. 2008. – 440 с.

References:

1. Novyk A. *Etnichni festyvali* / Anna Novyk // *Postup – 9 chervnya 2009.* – [Elektronnyy resurs]. – *Rezhym dostupu do dzherela:* <http://postup.brama.com/usual.php?what=64415>

2. Rutyns'kyy M. Y. *Etnofestival'nyy turyzm: teoretychni zasady y etnoheohrafichni aspekty orhanizatsiyi* / M. Y. Rutyns'kyy, M. Ya. Topornyts'ka // *Heohrafiya ta turyzm: Nauk. zb. / Vidp. red. Ya. B. Oliynyk.* - K.: Al'terpres, 2011. – *Vyp. 16.* – S. 82-93.

3. Topornyts'ka M. Ya. *Perspektyvy rozvytku etnofestival'noho turyzmu u L'vivs'kiy oblasti* / M. Ya. Topornyts'ka. – [Elektronnyy resurs]. – *Rezhym dostupu do dzherela:* http://collectedpapers.com.ua/wp-content/uploads/2013/10/032_633_634_Topornicka.pdf

4. Basyuk D. I. *Osnovy turyzmolohiyi: navch. posib.* / D. I. Basyuk. – Kam"yanets'-Podil's'kyy: Aksioma. 2005. – 202 s.

5. Beydyk O. O. *Rekreatsiyno-turystychni resursy Ukrayiny: Monohrafiya* / O. O. Beydyk. – K.: Al'terpres, 2002. – 320 s.

6. Lyubitseva O. O. *Rynok turystychnykh posluh: navch. posib.* / O. O. Lyubitseva. – K.: Al'terpres, 2002. – 436 s.

7. Mal's'ka M. P. *Turyzm u mizhnarodnomu i natsional'nomu vymirakh. Istoriya i suchasnist': Monohrafiya* / M. P. Mal's'ka, M. Y. Rutyns'kyy, N. M. Pan'kiv. – L'viv: Vydavnychyy tsentr LNU imeni Ivana Franka, 2008. – 268 s.

8. Pan'kiv N. M. *Turystychno resursoznavstvo: navch. posib.* / N. M. Pan'kiv. – L'viv: Ukr. bestseller, 2011. – 238 s.

9. *Etnokul'turnyy i etnofestival'nyy turyzm: teoriya i praktyka* [Elektronnyy resurs]. – *Rezhym dostupu do dzherela:* http://www.krynytsya.pp.ua/2012/01/blog-post_9686.html. – (Nazva z ekranu).

10. *Pravovi i metodolohichni aspekty sil's'koho ta inshykh nemasovykh vydiv turyzmu: Metod. posibnyk. Vyd. 2.* / Yu. V. Zin'ko. V. P. Vasil'yev, P. A. Horishevs'kyy. M. Y. Rutyns'kyy. – Одеса, 2009. – 82 с.

презентабельністю. У науковій літературі присутня думка щодо необхідності збільшення масштабів, якості та увиразнення жанрової специфіки існуючих фестивалів. Найбільш перспективним напрямом розвитку етнофестивального туризму є створення дійства в стилі етноекотуриваль, спрямованого на збереження, відтворення та популяризацію як етнокультурних, так і природних цінностей.

Література:

1. Новик А. Етнічні фестивали / Анна Новик // Поступ – 9 червня 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: <http://postup.brama.com/usual.php?what=64415>
2. Рутинський М. Й. Етнофестивальний туризм: теоретичні засади й етногеографічні аспекти організації / М. Й. Рутинський, М.Я. Топорницька // Географія та туризм: Наук. зб. / Відп. ред. Я. Б. Олійник. – К.: Альтерпрес, 2011. – Вип. 16. – С. 82-93.
3. Топорницька М. Я. Перспективи розвитку етнофестивального туризму у Львівській області / М. Я. Топорницька. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://collectedpapers.com.ua/wp-content/uploads/2013/10/032_633_634_Topornicka.pdf
4. Басюк Д. І. Основи туризмології: навч. посіб. / Д. І. Басюк. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. – 202 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Монографія / О. О. Бейдик. – К.: Альтерпрес, 2002. – 320 с.
6. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг: навч. посіб. / О. О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
7. Мальська М. П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: Монографія / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, Н. М. Паньків. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.
8. Паньків Н. М. Туристичне ресурсознавство: навч. посіб. / Н. М. Паньків. – Львів: Укр. бестселер, 2011. – 238 с.
9. Етнокультурний і етнофестивальний туризм: теорія і практика [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://www.krynytsya.pp.ua/2012/01/blog-post_9686.html. – (Назва з екрану)

Словаччини, Угорщини, Франції. Він переповнений автентичним фольклором, що демонструється на виставках народних ремесел та майстер-класах [1].

Прикладом потужного етнофестивалю України є Міжнародний Фольклорний Фестиваль «Етновир». Щорічно він є головною подією святкувань Дня Незалежності України у Львові. Протягом фестивалю відбуваються виступи колективів, марш-паради учасників головними вулицями міста, презентація кухні народів світу, танцювальні майстер-класи. У ньому беруть участь фольклорні колективи з багатьох країн світу. «Етновир» відбувається під егідою Міжнародної Ради Організацій Фестивалів Фольклору і Традиційних Мистецтв (CIOFF) при ЮНЕСКО та Міжнародної Організації Народної Творчості (IOV) [1].

У рамках великодніх святкувань у Львові щорічно відбувається етнографічний фестиваль «Велика гаївка». За кілька тижнів до його початку розпочинаються майстер-класи з виготовлення писанок – головного символу Великодніх свят. Львів'яни та гості міста можуть ознайомитися з традиціями весняного циклу регіону та взяти участь у Великодніх забавах. Фестиваль «Ляльковий світ» познайомить глядача із сучасною етнічною українською лялькою. Головна лялька фестивалю – лялька–мотанка – оберіг і водночас архетип матері, дитини, роду, символ, насичений позитивною енергією [1].

Надзвичайно важливо, щоб кожен етнофестиваль знайшов собі жанрову нішу і був комфортним, привабливим для виконавців та відвідувачів. З великою кількістю фестивалів, масовістю, зникає їх якість, родзинка.

Основними споживачами фестивального туризму є люди, вікової категорії 18-25 років, які віддають перевагу недорогому виду відпочинку, в режимі відпочинку вихідного дня з метою змістовного та цікавого проведення вільного часу. Переважна більшість споживачів відзначають слабку організованість сучасних фестивальних дійств і бажали б покращення інфраструктури фестивалів, їх програми і сервісу. На території Львівської області фестивальний туризм виконує важливу функцію у розвитку господарського комплексу і економіки, тому що: збільшує місцеві доходи; створює нові робочі місця; сприяє розвитку галузей, орієнтованих на виробництво туристичних послуг; розвиває соціальну і виробничу інфраструктуру в місцях проведення фестивалів; збільшує валютні надходження до бюджету[6].

Перспективою в розвитку фестивального туризму є створення масштабного дійства в стилі етноекотур фестивалю [3]. Базуючись на принципах екологічної свідомості, такий різновид фестивалів підтримуватиме культурні традиції та етнічне розмаїття, сприятиме соціально-економічному розвитку регіону чи природно-заповідної території, а отже матиме великі перспективи на довге існування.

Висновки. Етнокультура Карпатського регіону України представлена великою кількістю етнофестивалів, різних за масштабами проведення та автентичною

Виклад основного матеріалу. Фестиваль як форма представлення місцевого колориту у синтезованій формі покликаний сприяти збереженню національно-культурної самобутності та етнічної ідентичності нації, а також забезпечити доступ до культурних надбань інших народів. Поруч із формуванням нового міжнародного політичного порядку це призвело і до складання загальноєвропейського культурного простору, у якому мережа найбільших міжнародних фестивалів відіграє винятково важливу інтегруючу роль для демонстрації найкращих досягнень національних культур.

Фестивальний туризм відноситься до спеціалізованих видів туризму, покликаний реалізувати специфічні запити людей під час поїздки, відвідування об'єкта атракції [9].

Фестивальний рух в Україні активізувався з другої половини 90-х років минулого століття. Зараз фестивалі вийшли за межі музичних та мистецьких акцій. На сьогодні з найбільш популярними в Україні є етнофестивалі. На території Карпатського регіону України більшість етнофестивалів є фестивалями етнічної музики або традиційних ремесел [10, с. 24].

Етнофестивалі – популярне явище Карпатського регіону України, яке демонструє чітку тенденцію до якісного та кількісного зростання. Вони спрямовані на повернення до місцевих традицій, їх відновлення та збереження, на розвиток та популяризацію звичаїв і обрядів, автентичного фольклору тощо [11, с. 31].

Розвиток саме такого виду дозвілля має велике значення не тільки для окремого регіону, а й для країни загалом. Становлення інфраструктури обумовлює розвиток регіонів, збільшення доходів у сільській місцевості та інших, віддалених від індустріальних центрів та традиційних рекреаційних зон, територій. Завдяки фестивалям приїжджають все більше і більше туристів [12].

На сторінках наукових праць немає одностайності щодо доцільності наявної кількості фестивалів. Є дві точки зору щодо перспектив фестивального туризму: одна за збільшення кількості фестивалів [10], інша – за збільшення масштабів дійств, їх якості [2; 3; 9].

На Львівщині проводиться близько ста фестивальних дійств, з яких біля 50 в обласному центрі – місті Львові. Вони характеризуються найрізноманітнішими темами, мотивами і регіонами проведення; учасниками, атракціями і забавами, що відбуваються; тривалістю [11, с. 42].

Головним претендентом на звання наймасштабнішого музичного етнофестивалю Карпатського регіону України, але й всієї Західної України став «Підкамінь», який славиться хорошою організацією та продуманою культурною програмою. Цей фестиваль проходить в однойменному селищі поблизу міста Броди. На фестиваль «Підкамінь» з'їжджаються найкращі гурти та музичні колективи не лише з України, але й з Грузії, Польщі, Чехії,

Dutchak H. I. Some aspects of ethnographical festival tourism of the Carpathian region of Ukraine (for example of the Lviv region)/ Precarpathian National University V. Stefanyk by name, Ukraine, Ivano-Frankivsk.

In the article the certain aspects of ethnographical festival tourism of Carpathian region of Ukraine on the example of Lviv region is analyzed. The notion of "ethnographical festival" is defined. The most massive ethnographical festivals is characterized. Outlined The influence of the ethnographical festival on the economy and infrastructure of the region is outlined. The basic scientific approaches to the study of ethnographical festivals is analyzed. The prospects of ethnographical festival tourism is defined. The conclusions on the feasibility of a new type of action – ethnographical and ecological festivals is done.

Key words: ethnographical festyval, tourism, Carpathian region of Ukraine.

Вступ. Кожному етнотериторіальній спільноті притаманна етнокультурна самобутність, яка невпинно піддається нівелюванню під впливом сучасних глобалізаційних процесів. Одним із явищ сучасності, що допомагає зберегти, акумулювати та представити на загальнорегіональному рівні окремої етногрупи виступає етнофестиваль. Особливою колоритністю, масовістю та значенням для розвитку туристичної галузі вирізняються етнографічні (етнічні) фестивалі Карпатського регіону України.

Допитливість туриста до інших народів створює один із найбільш спонукальних туристичних мотивів, реалізація якого повною мірою уможлиблюється у процесі відвідування етнофестивалів.

У такому контексті невідомою складовою процесу знайомства з культурою і звичаями іншої країни, регіону, етногрупи є етнофестивальний туризм.

З огляду на вище окреслене, дослідження сучасних тенденцій розвитку етнофестивального туризму, а також самих фестивалів як поля розгортання туристичної діяльності, набуває особливої актуальності, науково-теоретичної та практичної значущості.

Мета статті полягає в аналізі сучасних тенденцій розвитку етнофестивального туризму на території Карпатського регіону України.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Концептуальні засади розвитку етнофестивалів, їх місце у структурі подієвого туризму та окремі теоретичні аспекти розвитку етнічних та інших різновидів фестивалів розглянуто на сторінках спеціальних наукових праць (Новик А. [1], Рутинський М. [2], Топорницька М. [3]) та досліджень ширшого тематичного діапазону (Басюк Д. [4], Бейдик О. [5], Любіцева О. [6], Мальська М. [7], Паньків Н. [8] тощо.

УДК 911.3:796.5(477)

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕТНОФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

кандидат історичних наук, Дутчак О. І.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна, м.
Івано-Франківськ

У статті проаналізовано окремі аспекти розвитку етнофестивального туризму Карпатського регіону України на прикладі Львівської області. Окреслено поняття «етнофестиваль». Охарактеризовано найбільш масові етнофестивали. Окреслено вплив етнофестивалів на розвиток економіки та інфраструктури регіону. Проаналізовано основні наукові підходи до вивчення фестивалів.. Визначено перспективи розвитку етнофестивального туризму. Зроблено висновки про доцільність проведення нового виду дійства – етноекотуривалю.

Ключові слова: етнофестиваль, туризм, Карпатський регіон України.

Дутчак Е. И. Отдельные аспекты развития этнофестивального туризма Карпатского региона Украины (на примере Львовской области)/ Прикарпатский национальный университет имени Василя Стефаника, Украина, г. Ивано-Франковск

В статье проанализированы отдельные аспекты развития этнофестивальная туризм Карпатского региона Украины на примере Львовской области. Определены понятия «этнофестиваль». Охарактеризованы наиболее массовые этнофестивали. Определены влияние этнофестивалей на развитие экономики и инфраструктуры региона. Проанализированы основные научные подходы к изучению фестивалей. Определены перспективы развития этнофестивального туризма. Сделаны выводы о целесообразности проведения нового вида действия - этноекотуривалю.

Ключевые слова: этнофестиваль, туризм, Карпатский регион Украины.